

Raadsvoorstel

Raadsvergadering: 11 november 2025

Kenmerk: D200975616

Zaaknr: Z/STH25/055742

Datum voorstel: 30 september 2025

Portefeuillehouder: Wethouder ing. L. Mulder

Onderwerp: Vaststellen belastingverordeningen 2026

Voorstel

De verordeningen voor de heffing en de invordering van gemeentelijke belastingen en retributies voor 2026 vast te stellen.

Inleiding

Tijdens de begrotingsbehandeling worden jaarlijks de belastingverordeningen vastgesteld door de raad. De Begroting 2026 is de basis voor de gewenste opbrengsten en voorgestelde tarieven voor 2026. Naast tariefsaanpassingen zijn voor een aantal verordeningen ook redactionele wijzigingen doorgevoerd. Dit op advies van de VNG, als gevolg van jurisprudentie, door gewijzigde landelijke wetgeving of op advies van de vakafdeling.

We onderscheiden diverse soorten heffingen:

- Belastingen
- Leges (retributies)
- Bestemmingsheffingen

De opbrengsten van belastingen die wij heffen vloeien in de algemene middelen. Leges en bestemmingsheffingen mogen maximaal kostendekkend zijn. De opbrengsten hiervan zijn specifiek voor dat doel waarvoor zij worden geheven.

Argumenten

1.1. Besluitvorming door raad

Wij leggen u de belastingverordeningen 2026 ter kennisgeving voor en adviseren deze ter besluitvorming voor te leggen aan de raad. De raad is namelijk bevoegd de belastingverordeningen vast te stellen op grond van artikel 216 Gemeentewet.

1.2. Belastingverordeningen tijdig vaststellen

Belastingverordeningen moeten vóór aanvang van het belastingjaar zijn vastgesteld en bekendgemaakt. Alleen dan kunnen de voorgestelde tarieven gehanteerd worden.

1.3. Wijzigingen 2026 ten opzichte van 2025

Zoals in de Kadernota opgenomen adviseren we de onroerendezaakbelastingen voor 2026 met de CPI-index (consumentenprijsindex) van t-2 (2024) te indexeren. Dit is de meest actuele beschikbare index voor een volledig jaar en bedraagt 3,3%.

De overige belastingen, leges/retributies zijn voor 2026 geïndexeerd met de lagere BBP-index van 2,74%. Hierna volgt per belastingsoort een toelichting met de wijzigingen.

Alle verordeningen zijn ook dit jaar weer getoetst aan de modelverordeningen van de VNG. Hierdoor zijn er in de tekst van de verordeningen weer kleinere tekstuele wijzigingen doorgevoerd om de leesbaarheid te verbeteren of om meer uniformiteit in teksten te verkrijgen.

Dit jaar is er bij elke verordening ook een toelichting toegevoegd. In de praktijk blijkt steeds vaker dat er in de rechtspraak bij de behandeling van beroepschriften niet alleen naar de letterlijke tekst van de verordening wordt gekeken, maar dat de rechter ook de vraag stelt “welke bedoeling heeft de gemeenteraad bij deze bepaling gehad?”. Het ontbreken van een toelichting kan dan soms in het nadeel van de gemeente uitpakken omdat de beschikking of de aanslag in zo'n geval wordt vernietigd. Daarbij merken we dat die behoefte ook bij anderen, bijvoorbeeld journalisten en media, bestaat. Door het toevoegen van een toelichting aan de verordening wordt geprobeerd in deze behoeften te voorzien. In een toelichting wordt niet alleen uitleg per artikel of artikellid gegeven. Eveneens wordt ingegaan op het doel en het karakter van een heffing (“waarom heffen we deze belasting?”) en hoe we een heffing hebben ingericht en georganiseerd (“hoe is de uitvoering in de praktijk?”). We adviseren uw raad deze toelichtingen jaarlijks samen met de verordening vast te stellen en die gelijktijdig openbaar bekend te maken.

1.3.1 *Onroerendezaakbelasting (OZB)*

Voor de tariefberekening gaan we dit jaar uit van de werkelijke opbrengst 2025 die verhoogd wordt met 3,3%. We houden rekening met de waardeontwikkeling in de periode van 01-01-2025 tot 01-01-2026. Momenteel is de verwachte waardeontwikkeling bij woningen 10,5% en bij niet woningen 4%. Nog niet alles is getaxeerd en gecontroleerd, waardoor de uiteindelijk verwachte waardeontwikkeling altijd kan afwijken. Dat is van invloed op de totale opbrengst. De begroting en voorgestelde tarieven zijn als volgt:

Omschrijving	Opbrengst begroting 2026*	Tarief 2026	Tarief 2025
OZB eigenaar woning	€ 2.609.101	0,1005%	0,1050%
OZB eigenaar niet woning	€ 1.509.698	0,2424%	0,2419%
OZB gebruik niet woning	€ 1.032.896	0,2034%	0,2029%

**volgens begroting en incl. areaaluitbreiding*

1.3.2 *Afvalstoffenheffing*

Voor het vastrecht van de afvalstoffenheffing is het – gelet op de kostenontwikkelingen - noodzakelijk om het vastrecht tarief te laten stijgen met € 6,- naar € 223,-. Voor de ledigingen voor het REST-afval volgen we de adviestarieven van de ROVA. Deze tarieven stijgen gemiddeld met 4,35%. Daarmee stijgt de afvalstoffenheffing in totaal (vastrecht + ledigingen) gemiddeld met € 7,60 per huishouding. De tarieven die volgend jaar door ROVA aan ons in rekening worden gebracht, zijn opgenomen in de verordening.

1.3.3 *Rioolheffing*

Voor de rioolheffing kunnen de tarieven gelijk blijven aan vorig jaar. Dit is ook vastgelegd in het rioleringsbeheersplan met het daarbij behorende kostendekkingsplan (Z42902).

1.3.4 *Hondenbelasting*

Het advies is om de tarieven voor de hondenbelasting volgens het CPI te indexeren met 2,74%.

1.3.5 *Forensenbelasting*

Het advies is om de tarieven voor de forensenbelasting volgens het CPI te indexeren met 2,74%.

1.3.6 *Toeristenbelasting*

Het tarief voor de toeristenbelasting bedraagt met ingang van dit jaar € 1,25 per persoon per nacht. Dit tarief geldt voor de jaren 2025, 2026 en 2027. De recreatiesector wenst tijdig bekendheid over tarieven in verband met toekomstige boekingen. Het tarief is daarmee voor meerdere jaren op gelijk niveau vastgelegd. Met ingang van dit jaar worden ook aangiftebiljetten gestuurd naar verhuurorganisaties die een plaats bieden aan arbeidsmigranten. Als een arbeidsmigrant niet is ingeschreven in de Basisregistratie Personen valt men onder de toeristenbelasting. Deze organisaties zijn steeds telefonisch en per brief op de hoogte gesteld.

1.3.7 *Leges*

De legesverordening bestaat uit drie hoofdstukken:

1. Algemene Dienstverlening
2. Omgevingswet
3. Europese Dienstenrichtlijn

Algemene Dienstverlening

Alle producten worden volgens de CPI geïndexeerd met 2,74%. De maximale tarieven voor rijbewijzen en reisdocumenten zijn nog niet vastgesteld door het ministerie van BZK. Hiervoor volgt nog een eerste wijziging op de legesverordening die door het college wordt vastgesteld. Uw raad heeft deze bevoegdheid aan het college overgedragen volgens artikel 10 van de verordening.

Leges trouwboekjes

Al enige tijd wordt de luxe variant van het trouwboekje niet meer aangeboden. Geadviseerd wordt het tarief voor deze variant in artikel 1.8 te schrappen.

Leegstandwet

Geadviseerd wordt om in artikel 1.30 van de tarieventabel een tariefregel toe te voegen. In dit artikel gaat het om de leges die wordt geheven in verband met de Leegstandwet. In dit artikel komt alleen een tarief voor dat bij een eerste afgifte van een vergunning kan worden geheven. Het komt ook voor dat een vergunning op een later moment wordt verlengd, wat op grond van een ander lid van hetzelfde wetsartikel gebeurt. Om

te voorkomen dat in die gevallen geen heffing mogelijk is, is een tweede tariefregel toegevoegd.

Wet vervoer gevaarlijke stoffen

De Wet gevaarlijke stoffen, genoemd in het huidige artikel 1.35, onderdeel d., is inmiddels vervangen door de Wet vervoer gevaarlijke stoffen. De gemeente Staphorst geeft geen geleidebiljetten meer af. Geadviseerd wordt om dit artikelonderdeel te schrappen en de onderdelen e. en f. te hernoemen tot d. en e.

Omgevingswet

Voorzover hieronder niet anders aangegeven worden alle producten volgens de CPI geïndexeerd met 2,74%. Wij adviseren u eveneens de volgende wijzigingen in de verordening op te nemen.

Opnemen mogelijkheid opleggen voorlopig gevorderd bedrag (artikel 7 van de verordening)

Vooraf bij bouwactiviteiten komt het regelmatig voor dat geruime tijd duurt voordat een vergunning kan worden verleend. Bij de omgevingsvergunning worden de leges pas geheven nadat de vergunning is verleend. Doordat hiermee meerdere jaren gemoeid kunnen zijn, bestaat de behoefte om in voorkomende gevallen al op eerder moment een voorlopig bedrag te vorderen. Op advies van de vakafdeling wordt geadviseerd om aan de verordening een artikel toe te voegen die dit mogelijk maakt. Wij stellen uw raad voor om deze bepaling op te nemen.

Wijziging van de anticumulatiebepaling bij een gecombineerde aanvraag voor bouwtechnische en ruimtelijke beoordeling (was artikel 2.6, derde lid, tarieventabel; wordt artikel 2.56 van de tarieventabel)

Met ingang van dit jaar is in artikel 2.6 van de tarieventabel een derde lid toegevoegd, waarin een anticumulatiebepaling is opgenomen als een aanvraag voor een omgevingsvergunning zowel een bouwtechnische als een ruimtelijke toetsing van de gemeente omvat. Deze bepaling was opgenomen om te voorkomen dat tweemaal leges voor dezelfde aanvraag zou worden geheven.

Wij stellen uw raad voor om deze bepaling met ingang van 2026 zo aan te passen dat vanaf volgend jaar bij een gecombineerde aanvraag teruggaaf van 50% van de geheven leges voor een ruimtelijke toetsing wordt verleend. Dit komt neer op een korting van ongeveer éénzesde op de totaal geheven leges, wat aanvragers kan stimuleren vaker een gecombineerde aanvraag te doen en op deze manier is de opbrengst in verhouding met de werkzaamheid die door de gemeente wordt verricht. De nieuwe tekst wordt nu in een teruggaafbepaling vormgegeven. Geadviseerd wordt om het derde lid van artikel 2.6 te schrappen en een nieuw artikel 2.56 op te nemen. Door de tussenvoeging van dit nieuwe artikel nummeren de bestaande artikelen 2.56 tot en met 2.61 in de nog vast te stellen verordening als 2.57 tot en met 2.62.

Regionale uniformering van de legestarieven voor milieubelastende activiteiten (paragraaf 2.5 van de tarieventabel)

De Omgevingsdienst behandelt voor alle deelnemende gemeenten aanvragen waarbij milieubelastende activiteiten betrokken zijn. Vanuit de Omgevingsdienst wordt nu aan

alle deelnemende gemeenten voorgesteld dezelfde legestarieven te hanteren. De voorgestelde tarieven zijn hierbij gebaseerd op de werkelijke tijdsbesteding van de Omgevingsdienst, waarbij deze dienst voor 2026 een uurtarief van € 115 zal toepassen. Het hanteren van deze tarieven brengt wel een behoorlijke stijging met zich mee, terwijl eveneens een tweetal nieuwe tarieven worden toegevoegd. Dit geeft het volgende beeld:

Omschrijving	Tijdsbesteding Omgevings- dienst in uren	Tarief incl. indexatie 2026	Tarief Omgevings- dienst 2026	Tarief- verschil
Vooroverleg milieu	11	€ 789,00	€ 1.265,00	60,3%
Omgevingsvergunning regulier	40	€ 3.897,00	€ 4.600,00	18,0%
Omgevingsvergunning uitgebreid	62	€ 6.324,00	€ 7.130,00	12,7%
Functioneel ondersteunde activiteit	15	Nieuw tarief	€ 1.725,00	-
Maatwerkvoorschrift milieu	20	€ 2.106,00	€ 2.300,00	9,2%
Gesloten bodemonergiesysteem	15	Nieuw tarief	€ 1.725,00	-

Inmiddels hebben de buurgemeenten Dalfsen en Steenwijkerland ambtelijk al besloten de tarieven van de Omgevingsdienst te gaan volgen. Naar verwachting zullen Zwolle en Hardenberg dit ook doen, en we gaan er vanuit dat ook de meeste van de andere deelnemende gemeenten eveneens zullen volgen. Mede omdat deze gemeentelijke activiteit wat de uitvoering betreft volledig bij de Omgevingsdienst ligt, adviseren wij om in Staphorst hetzelfde te doen en aan te sluiten bij de door de Omgevingsdienst voorgestelde tarieven.

Opnemen nieuw tarief voor functioneel ondersteunde activiteiten (artikel 2.20b van de tarieventabel)

De nieuwe Omgevingswet kent een nieuwe activiteit die aan de vergunningplicht is toegevoegd. Bij functioneel ondersteunde activiteiten gaat het niet om de kernactiviteit die binnen een bedrijf of inrichting voorkomt, maar gaat het om een activiteit die daaraan ondersteunend is (bijvoorbeeld een koelinstallatie in een fabriek). Deze activiteiten zijn onder de nieuwe wet vergunningplichtig geworden. Vanuit de vakafdeling wordt, gelet op de tijdsbesteding geadviseerd hiervoor een afzonderlijk tarief op te nemen en het door de Omgevingsdienst voorgestelde tarief te volgen. Wij stellen uw raad voor om deze tariefbepaling toe te voegen aan de tarieventabel.

Opnemen nieuw tarief voor gesloten bodemonergiesystemen (artikel 2.36 van de tarieventabel)

De nieuwe Omgevingswet kent nu ook vergunningen voor zogenoemde gesloten bodemonergiesystemen. Wij kennen deze systemen al door de stadsverwarming, maar door nieuwe technieken komen steeds kleinere systemen beschikbaar die bijvoorbeeld voor één of enkele percelen gezamenlijk gebruikt kunnen worden. Omdat wij voor deze vergunning nog geen tarief hebben, wordt vanuit de vakafdeling geadviseerd om voor deze aanvragen een apart tarief op te nemen. Wij stellen uw raad voor om deze

tariefbepaling toe te voegen aan de tarieventabel in artikel 2.36.

Teruggaafbepalingen voor bouw- en milieuactiviteiten (artikelen 2.59 en 2.60 van de tarieventabel)

Bij intrekking van een verleende omgevingsvergunning wordt teruggaaf van de betaalde leges verleend. Het gaat om een teruggaaf van 40% als de intrekking binnen één jaar na de verlening van de vergunning plaatsheeft of 20% als dit later gebeurt. Analooq hieraan wordt bij een weigering of vernietiging van een verleende vergunning 40% teruggaaf verleend. Door de hoeveelheid werkzaamheid die voor aanvragen moet worden verricht, wordt vanuit de vakafdeling voorgesteld deze percentages te verlagen naar 30% en 10%. Wij stellen uw raad voor de wijziging van deze teruggaafbepaling vast te stellen.

Europese Dienstenrichtlijn

Deze producten worden volgens de CPI geïndexeerd met 2,74%.

Hieronder wordt geadviseerd om de heffing van de marktgelden en de standplaatsgelden in één verordening samen te brengen. De heffing van de standplaatsgelden is nu nog geregeld in artikel 3.10 van de tarieventabel. Geadviseerd wordt om dit artikel daarom te schrappen.

Tarieventabel bijlage 1 – Tijdelijk deel Omgevingsplan

De tarieven in dit overzicht worden volgens de CPI geïndexeerd met 2,74%.

Tarieventabel bijlage 2 – Tarieventabel berekening bouwkosten

De huidige tarieventabel stamt uit 2020 en is door de vele stijgingen voor loon- en materiaalkosten niet meer actueel. Dit jaar is een abonnement op deze tarieventabel afgesloten waardoor de gemeente nu regelmatig op de hoogte wordt gehouden van de meest recente prijzen.

De nieuwe tabel is daarbij veel uitgebreider en door de regelmatige vernieuwing wordt het niveau van de bouwkosten steeds actueel gehouden. Dat zowel de arbeids- als de materiaalkosten in de afgelopen jaren fors zijn gestegen, is zichtbaar geworden bij de steekproef waaruit bleek dat de gemiddelde stijging van de bouwkosten 86% bedroeg. Een dergelijke stijging heeft uiteraard gevolgen voor de opbrengst van de leges die voor bouwwerken worden geheven.

Daarom willen wij deze nieuwe tabel nog niet op dit moment invoeren. We hebben nog onvoldoende ervaring met de nieuwe wet en het is daarbij verstandig om de uitkomst van het onderzoek naar de kostendekkendheid van de legestarieven af te wachten. Om deze reden stellen wij uw raad voor om de invoering van deze nieuwe tabel te betrekken bij de evaluatie van de invoering van de Omgevingswet die uiterlijk volgend voorjaar wordt verwacht en verwerkt zal worden in de Kadernota 2027.

In artikel 2.1, vijfde lid, van de tarieventabel is een nieuwe vangnetbepaling opgenomen voor de gevallen waarin de leges niet met behulp van de nog geldende tabel kan worden berekend. Met deze bepaling wordt voorkomen dat de heffing van leges in

dergelijke gevallen niet mogelijk is. Bij toepassing van deze vangnetbepaling gaan we uit van de werkelijke bouwkosten. Wij stellen uw raad voor deze nieuwe bepaling vast te stellen.

1.3.8

Markt- en standplaatsgelden

Geadviseerd wordt om de heffing van de marktgelden en de standplaatsgelden in één verordening samen te voegen. Er is veel overeenstemming tussen standplaatsen die er op de weekmarkt zijn en die elders in de gemeente worden ingenomen. De “elders in de gemeente ingenomen standplaatsen” worden op dit moment allen op het marktterrein ingenomen. De marktmeester houdt daarom ook toezicht op deze standplaatsen.

Beide heffingen kenden tot nu toe een eigen heffingssystematiek. Bij de samenvoeging worden die verschillen gehandhaafd als het gaat om de hoogte van de tarieven en de verschillen die bestaan tussen vaste- en losse standplaatshouders. Beide heffingen behouden hiermee zoveel mogelijk hun eigen karakter. Wel verandert de wijze van facturering van de marktgelden. Op dit moment ontvangen de marktkoopliden ieder kwartaal een kwartaalnota. Met ingang van het volgend jaar wordt de wijze van facturering gelijkgetrokken met die van de standplaatsgelden, die nu éénmaal per jaar een jaarnota ontvangen.

Vanuit de marktcommissie is aangegeven dat de betaling van een jaarbedrag ineens voor een aantal marktkoopliden bezwaarlijk kan zijn. In overleg met de marktcommissie bieden we daarom de mogelijkheid aan om de jaarnota met behulp van automatische incasso te voldoen. De wijze van incasseren gebeurt dan op dezelfde manier zoals we die ook bij andere gemeentelijke heffingen kennen. Een jaarbedrag wordt dan in elf termijnen geïncasseerd. Door de samenvoeging van beide heffingen bieden we deze faciliteit ook voor de standplaatsgelden aan. Deze manier van betalen geeft voor de ondernemer een bijkomend voordeel dat zijn betalingen meer gelijk oploopt met het moment waarop hij of zij de inkomsten in het jaar verdient.

De betreffende ondernemers zijn in oktober 2025 per brief over de nu voorgestelde veranderingen geïnformeerd en is hun de gelegenheid geboden om alvast een machtiging voor de automatische incasso af te geven.

Uw raad wordt voorgesteld om de tarieven volgens de CPI te indexeren met 2,74%.

1.3.9

Lijkbezorgingsrechten

Het advies is om de tarieven voor de lijkbezorgingsrechten te indexeren met 2,74% volgens het CPI.

1.3.10

Rioolaansluitrecht

De kosten van het realiseren van een nieuwe rioolaansluiting blijven stijgen. Het advies is om het tarief volgens de CPI te indexeren met 2,74%. De bijbehorende kaarten met vrijstellingsgebieden zijn geactualiseerd en daarom wordt de verordening opnieuw aangeboden.

1.3.11 *Kwijtschelding gemeentelijke belastingen*

In deze verordening zijn enkele tekstuele wijzigingen doorgevoerd. Mede omdat ook bij deze verordening een toelichting wordt toegevoegd, adviseren wij u om een nieuwe verordening vast te stellen.

1.4. Lastendruk

Om een indruk te krijgen van de lokale lastendruk (OZB, afval en riool) voor inwoners volgt hieronder een voorbeeldberekening. In de paragraaf lokale heffingen staat een kleine afwijking, want daar gaat men uit van een gemiddelde van 3,8 ledigingen. Hieronder is dat afgerond naar 4, wat ook werkelijk op een aanslagbiljet staat.

Omschrijving	2026 €	2025 €
WOZ-waarde woning	402.000,00	364.000,00
Onroerendezaakbelasting	404,00	382,20
Afvalstoffenheffing	223,00	217,00
Ledigingen (4 REST240 ltr)	44,00	42,40
Rioolheffing	208,00	208,00
Totaal	879,00	849,60

Uit het bovenstaande staatje blijkt dat de lokale lastendruk volgend jaar met 3,46% stijgt.

Kantttekeningen

N.v.t.

Keuze en effect

N.v.t.

Beleid- en regelgeving

- Gemeentewet
- Algemene Wet inzake rijksbelastingen
- Invorderingswet 1990
- Algemene wet bestuursrecht
- Bijzondere wetten, zoals de Omgevingswet of de Wet milieubeheer
- Bekendmakingswet
- Wet elektronische publicaties

Financiën, Belastingen, risico's en beheersmaatregelen

De opbrengsten zijn in de Begroting 2026 verwerkt conform de voorgestelde tarieven.

Uitvoering

De verordeningen worden na vaststelling bekendgemaakt. Dit gaat volgens de eisen genoemd in de Bekendmakingswet en de Wet elektronische publicaties. Verder vindt publicatie plaats in De Staphorster en op de website.

Communicatie

Zie uitvoering.

Digitaal bijgevoegd / ter inzage liggende stukken

1. Verordening onroerendezaakbelastingen 2026 (O)
2. Verordening afvalstoffenheffing 2026 (O)
3. Verordening riool- en waterzorgheffing 2026 (O)
4. Verordening hondenbelasting 2026 (O)
5. Verordening forensenbelasting 2026 (O)
6. Verordening toeristenbelasting 2026 (O)
7. Legesverordening 2026 met bijbehorende tarieventabel en de bij deze tarieventabel behorende bijlagen (O)
8. Verordening markt- en standplaatsgelden 2026 (O)
9. Verordening lijkbezorgingsrechten 2026 met bijbehorende tarieventabel (O)
10. Verordening rioolaansluitrecht 2026 met bijbehorende kaarten (O)
11. Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2026 (O)

Burgemeester en wethouders van Staphorst,

J. ten Kate

, burgemeester.

M.T. van de Wetering

, secretaris.

De raad van de gemeente Staphorst;

Zaaknr. Z/STH25/055742

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 07-10-25

Gelet op:

- het raadsvoorstel van oktober 2025;
- artikel 156, eerste en tweede lid, aanhef, onderdeel h en artikel 216 van de Gemeentewet;

B E S L U I T:

De

1. Verordening onroerendezaakbelastingen 2026 (O)
2. Verordening afvalstoffenheffing 2026 (O)
3. Verordening riool- en waterzorgheffing 2026 (O)
4. Verordening hondenbelasting 2026 (O)
5. Verordening forensenbelasting 2026 (O)
6. Verordening toeristenbelasting 2026 (O)
7. Legesverordening 2026 met bijbehorende tarieventabel en de bij deze tarieventabel behorende bijlagen (O)
8. Verordening markt- en standplaatsgelden 2026 (O)
9. Verordening lijkbezorgingsrechten 2026 met bijbehorende tarieventabel (O)
10. Verordening rioolaansluitrecht 2026 met bijbehorende kaarten (O)
11. Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2026 (O)

vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van
de gemeente Staphorst van 11-11-25

J. ten Kate

, voorzitter

S.M.H. Voortman

, griffier